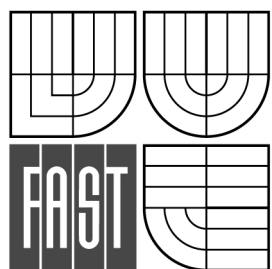

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

VLIV EKONOMICKÉ KRIZE NA CENU VEŘEJNÝCH STAVEBNÍCH INVESTIC

IMPACT OF ECONOMIC CRISIS ON THE COST OF PUBLIC CONSTRUCTION INVESTMENT

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

VÁCLAV ZOUBEK

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. ZDENĚK KREJZA, Ph.D.

BRNO 2014

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program B3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu Bakalářský studijní program s kombinovanou formou studia
Studijní obor 3607R038 Management stavebnictví
Pracoviště Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student Václav Zoubek

Název Vliv ekonomické krize na cenu veřejných stavebních investic

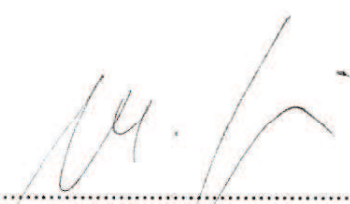
Vedoucí bakalářské práce Ing. Zdeněk Krejza

Datum zadání bakalářské práce 30. 11. 2013

Datum odevzdání bakalářské práce 30. 5. 2014

V Brně dne 30. 11. 2013

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

HROMÁDKA, V., KORYTÁROVÁ, J., Veřejné stavební investice, VUT FAST Brno, Brno, 2007

KORYTÁROVÁ, J., FRIDRICH, J., PUCHÝŘ, B.: Ekonomika investic, VUT Brno, 2002
Cenové publikace ÚRS Praha a.s.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a související předpisy, včetně prováděcí vyhlášky

Zásady pro vypracování (zadání, cíle práce, požadované výstupy)

Cílem práce je provést průzkum v oblasti veřejných stavebních investic a zhodnotit, jaký vliv má současná ekonomická krize na tyto akce především v oblasti obvyklých cen. Pokud to bude možné analyzovat v jaké oblasti nákladů jsou rezervy, které umožňují výrazně snižovat obvyklou cenu pod úroveň směrných cen.

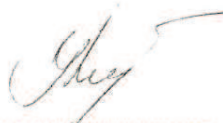
1. Definice základních pojmů, veřejné stavební investice, veřejná zakázka, stavební výroba, ekonomická krize
2. Analýza vlivu ekonomické krize na cenu veřejných stavebních investic
3. Vyhodnocení vlivu ekonomické krize a důsledků na stavební výrobu

Výstupem práce bude vyhodnocení vlivu ekonomické krize na stavební výrobu

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

.....
Ing. Zdeněk Krejza
Vedoucí bakalářské práce

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou vlivu ekonomické krize na cenu veřejných stavebních investic. Cílem je analýza vývoje cen veřejných stavebních investic v období krize a před ní. Teoretická část popisuje problematiku ekonomické krize, veřejných stavebních investic a cenové tvorby. V praktické části je řešena analýza založená na vývoji cen jednotlivých zakázek, vývoji cenových ukazatelů společnosti RTS a vývoji objemu veřejných stavebních zakázek.

Klíčová slova

ekonomická krize, veřejné stavební investice, cenové ukazatele, analýza cen, vývoj cen

Abstract

This work deals with the impact of the economic crisis on the cost of public construction investment. The aim is to analyze the evolution of prices of public construction investment during the crisis and before. The theoretical part describes the economic crisis, public construction investment and pricing. In the practical part is the analysis based on the development of individual contracts, development of price indices RTS company and changes in the volume of public construction contracts.

Keywords

economic crisis, public construction investment, price indicators, analysis of prices, price developments

...

Bibliografická citace VŠKP

Václav Zoubek *Vliv ekonomické krize na cenu veřejných stavebních investic*. Brno, 2014. 53 s. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Krejza, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 29.5.2014

.....
podpis autora
Václav Zoubek

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych rád poděkoval svému vedoucímu bakalářské práce Ing. Zdeněku Krejzovi, Ph.D. za odborné rady a cenné připomínky, které napomáhaly při zpracování této bakalářské práce.

OBSAH

1 ÚVOD	10
2 TEORETICKÁ ČÁST	11
2.1 Definování základních pojmů	12
2.1.1 Hrubý domácí produkt (HDP)	12
2.1.2 Ekonomická krize	12
2.1.2.1 Americká hypotéční krize.....	13
2.1.2.2 Krize v Evropě.....	14
2.2. Ekonomická krize v ČR a krize ve stavebnictví	14
2.2.1 Krize v ČR.....	14
2.2.2 Krize ve stavebnictví.....	16
2.3 Veřejné stavební investice	17
2.3.1 Specifika veřejných investic.....	18
2.3.2 Vliv veřejných zakázek na ekonomiku.....	18
2.3.3 Druhy a dělení veřejných stavebních investic.....	21
2.3.3.1 Zadavatelé veřejných zakázek	21
2.3.3.2 Rozdělení dle konstrukce a užitku stavby.....	21
2.3.3.3 Dělení dle druhu zadávání veřejných stavebních investic.....	21
2.3.3.4 Členění dle předpokládané hodnoty stavební zakázky dle zákona o veřejných zakázkách.....	23
2.3.4 Druhy výběrových řízení veřejných zakázek.....	23
2.3.4.1 Fáze průběhu zadávacího řízení.....	24
2.3.4.2 Druhy zadávacího řízení.....	24
2.3.5 Hodnocení výběrových řízení.....	25
2.3.5.1 Ideální příklad hodnocení veřejných zakázek.....	26
2.3.5.2 Typický příklad hodnocení veřejných zakázek.....	27
2.4 Způsoby cenové tvorby veřejných stavebních investic	27
2.4.1 Cena.....	27
2.4.2 Druhy tvorby cen.....	28
2.4.2.1 Nákladově orientovaná.....	28

2.4.2.2	<i>Hodnotově orientovaná tvorba cen</i>	28
2.4.2.3	<i>Orientovaná na konkurenci</i>	28
2.4.2.4	<i>Orientovaná na poptávku</i>	29
2.4.3	<i>Předpokládaná cena veřejné zakázky</i>	29
3	PRAKTICKÁ ČÁST	30
3.1	Úvod	30
3.2	Zvolená metodika řešení	30
3.2.1	<i>Vývoj cen na jednotlivých zakázkách</i>	30
3.2.1.1	<i>Vstupní data</i>	31
3.2.1.2	<i>Tabulka dat</i>	32
3.2.1.3	<i>Grafy</i>	38
3.2.1.4	<i>Závěr a popis výsledků</i>	39
3.2.2	<i>Vývoj Cenových ukazatelů vydaných společnostmi RTS</i>	39
3.2.2.1	<i>Vstupní data</i>	40
3.2.2.2	<i>Tabulka dat</i>	40
3.2.2.3	<i>Grafy a popis dílčích výsledků</i>	42
3.2.2.4	<i>Závěr a popis výsledků</i>	44
3.2.3	<i>Vývoj objemu veřejných stavebních zakázek</i>	45
3.2.3.1	<i>Vstupní data</i>	45
3.2.3.2	<i>Tabulka dat</i>	46
3.2.3.3	<i>Grafy</i>	46
3.2.3.4	<i>Závěr a popis výsledků</i>	47
4	ZÁVĚR	48
	SEZNAM LITERATURY	50
	SEZNAM TABULEK	52
	SEZNAM GRAFŮ	53

1 ÚVOD

Ekonomická krize a veřejné stavební investice jsou pojmy které rezonují v posledních letech společností, médií a rozhovory obyčejných lidí i kvůli kauzám „Rath“ a dalším podobným.

Krize hospodářská, finanční, hypotéční nebo dluhová se dotýká firem, jednotlivých spotřebitelů, vlastníku, státu , veřejné správy atd., ať už díky davové hysterii či skutečnými a měřitelnými finančními dopady.

Názorů na dopady ekonomické krize či prospěšnosti veřejných stavebních investic je mnoho a mnohdy si navzájem odporují. Veřejné stavební investice ať s nimi souhlasíme či nikoliv představují velký balík peněz a bylo by bláhové a nerozumné dělat, že neexistuje, neboť celý tento balík má svůj určitý nesporný vliv na celý stavební trh a i z tohoto pohledu jsem si díky zpracování této práce doplnil mnoho užitečných informací a čísel o velikosti a rozsahu této části stavebního trhu. V zástupu těchto dat a informací, které jsem k její práci musel načerpat, jsem se díky zvolenému tématu mohl podrobněji podívat na tyto fenomény poslední doby a díky zpracování této práce si na danou problematiku udělat svůj skromný názor.

Ekonomická krize je sama o sobě zvláštní pojem a velmi záleží jakým způsobem ji definujeme. Spojení ekonomická krize a veřejné investice má i lehce humorný podtext, protože za hlavní spouštěč krize je považován krach hypotéčního trhu v USA, který ale byl vytvořen již o několik let dříve Clintonovou administrativou, která tlačila na levné hypotéky a řešila tím svoji bytovou politiku. V jisté slova smyslu se jednalo o veřejnou podporu, čili víceméně o veřejnou stavební investici.

Cílem této bakalářské práce je celková analýza vývoje cen veřejných stavebních investic vycházející z trendů a dat, které získávám převážně z :

- porovnání a vývoje cen jednotlivých veřejných stavebních zakázek s cenovými ukazateli vydávaných společnostmi RTS
- vývoje Cenových ukazatelů vydaných společnostmi RTS
- vývoje celkového objemu veřejných stavebních investic na veřejných zakázkách

Analyzovaným obdobím je období 2007-2013, tedy i údaje před vypuknutím krize. V některých případech díky dostupnosti dat jsem šel ještě dále aby výsledný vyhodnocovaný trend byl o to čitelnější.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Definování základních pojmů

2.1.1 Hrubý domácí produkt (HDP)¹

je peněžním vyjádřením celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území; používá se pro stanovení výkonnosti ekonomiky. Může být definován, resp. spočten třemi způsoby: 1) produkční metodou, 2) výdajovou metodou a 3) důchodovou metodou.

2.1.2 Ekonomická krize

Ekonomická krize je jedna z fází hospodářského cyklu. Nastává, pokud ekonomický pokles trvá po dobu nejméně čtyř čtvrtletí. Kratší období nejméně půlroční je nazýváno recesí. Základním měřítkem je růst či pokles HDP.

Ekonomická krize je tedy již 100 let vnímána jako globální problém. S nárůstem globalizace se zvýšila i rychlost šíření negativních zpráv, a tedy vzrůstá i rychlost, s jakou je povědomí o existenci ekonomické krize šířeno. Z hlediska společenské nálady je ekonomická krize fenomén, který jako výsledek masové dohody vede k politizaci projevů krize, například nezaměstnanosti, poklesu příjmů, nárůstu cen, apod.

Příkladem celosvětové krize je Velká hospodářská krize (1929) a Celosvětová ekonomická krize (2008) .

¹ Český statistický úřad, statistiky [online], [cit. 20-5-20014, dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/hruby_domaci_produk_t_%28hdp%29

2.1.2.1 Americká hypoteční krize

Celosvětová ekonomická krize byla v roce 2008 naznačena několika důležitými indikátory. Americká ekonomika se v roce 2001 propadala do recese. Americký Federální rezervní systém reagoval snížením úrokových sazeb až na 1%, kde byly naposledy v roce 1958 a kde se navíc ustálily na celých dvanáct měsíců. Právě nízké úrokové sazby dokázaly více než kdy jindy oživit aktivitu státem podporované hypoteční asociace Freddie Mac a Fannie Mae (zřízeny vládou USA za účelem získávání fondů na financování hypoték)². Následoval boom na americkém trhu s bydlením a hospodářské výsledky obou hypotečních agentur v následujících letech byly velmi příznivé. Hypotéky ovšem dostávali i méně bonitní klienti. Poté přibližně v roce 2007 však přišlo prudké oslabení tempa růstu cen nemovitostí a posléze i jejich propad a tímto vznikla americká hypoteční krize, která se postupně rozšířila ve světovou finanční krizi 2008, významnou roli sehrála rovněž vysoká cena ropy v první polovině roku 2008, která vedla k poklesu reálného HDP a zvedla spotřebitelské ceny³. Cenu ropy hnaly vzhůru spekulativní obchody penzijní a hedgingové (krycí) fondy nakupovaly komodity, aby snížily riziko portfolia pramenící z akciových trhů), slabý dolar a rostoucí poptávka Číny před olympiádou. Když na podzim 2008 naplno udeřila finanční krize, smetla nejen přední světové banky a akciové trhy, ale i cenu ropy. Ta se z červencového maxima (147 USD za barel) propadla během dvou měsíců o třetinu, její pád pokračoval, až na konci roku 2008 prolomila hranici 40 USD za barel⁴. Dalším faktorem bylo v roce 2008 splasknutí „internetové bubliny“ které způsobil významný pád cen akcií a tudíž se snížila hodnota technologických firem. Firmy začaly propouštět.

² Finance, zprávy [online], [cit. 11-10-2008], dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/195113-financni-krize-jak-to-zacalo/>

³ Česká televize, ekonomika [online], [cit. 15-5-2008], dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/28655-evropska-komise-ceny-ropy-zvedaji-inflaci-o-tri-procenta/>

⁴ Petrol , statistiky [online], [cit. 15-10-2010], dostupné z: <http://www.petrol.cz/ropa/clanek.asp?id=11147>

2.1.2.2 Krize v Evropě

V letech 2008 a 2009 díky globalizaci a provázaností finančních trhů, kdy americké hypotéky měly v portfoliích mnohé významné banky různých množství a některé z nich mohly být zachráněny pouze poskytnutím státních půjček, situace vyústila v krizi na mezibankovním trhu, banky si přestaly půjčovat a Evropskou unii zasáhla ekonomická krize také. V roce 2009 způsobila ve všech zemích EU s výjimkou Polska hospodářský propad. Ekonomická krize vznikla z krize finanční, která byla důsledkem hypoteční krize v USA. Na ekonomickou krizi v Evropě navázala krize veřejných financí, která se projevila především v Řecku⁵ a i dalších státech tzv. PIGS (státy s vysokými veřejnými dluhy - Portugalsko, Irsko, Řecko, Španělsko a někdy i Itálie) Evropské unie . Dnes v roce 2014 se stále ještě Evropa potácí v krizi, přesto, že některé nejvíc problémové státy již úspěšně opustily záchranné programy, ovšem na jihu Evropy je stále ještě pro mnoho podniků a firem problém sehnat úvěr, v některých regionech je stále obrovská nezaměstnanost, takže o nějakém úplném ukončení krize zatím nemůže být žádná řeč. Jak dlouho ještě ekonomická krize potrvá si netroufá nikdo přesně odhadnout, míra společenské nejistoty opět stoupá i díky občanské válce na Ukrajině.

2.2. Ekonomická krize v ČR a krize ve stavebnictví

2.2.1 Krize v ČR

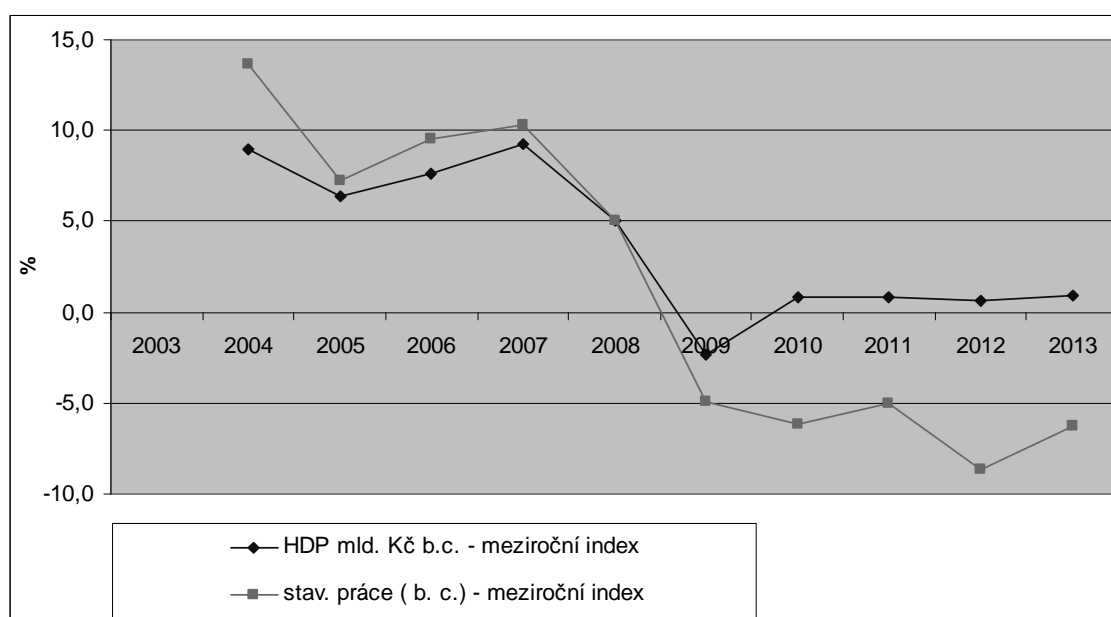
V letech 2008 zasáhla Evropskou unii ekonomická krize. Krize podle tempa růstu/propadu HDP zasáhla ČR od roku 2009, kdy ekonomika přestala růst. Čistě z pohledu HDP se nejednalo o zas tak nepříjemnou situaci a jak je vidět v následujícím grafu, ČR se v další období nadechla k alespoň mírnému oživení. Ekonomika velmi

⁵ Evropa2045 , encyklopedie [online], [cit. 15-10-2009], dostupné z: <http://www.evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=8&tema=172> , Economic Crisis in Europe: Cause, Consequences and Response , European Economy [cit. 1-07-2009]

mírně rostla, ale rozhodně se nepropadala o 5% a více několik let po sobě, jak se stalo některým jiným státům Evropské unie.

Tab. 2-1: Tabulka vývoje stavebnictví a HDP⁶

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
HDP mld. Kč b.c.	2688	2929	3116	3353	3663	3848	3759	3791	3823	3846	3881
HDP mld. Kč b.c. změna	0,0	9,0	15,9	24,7	36,3	43,2	39,8	41,0	42,2	43,1	44,4
HDP mld. Kč b.c. - meziroční index		9,0	6,4	7,6	9,2	5,1	-2,3	0,8	0,9	0,6	0,9
podíl stavebnictví na tvorbě HDP	6,7	6,3	6,1	6,7	6,4	6,4	6,3	6,4	6,8	6,3	5,9
stavební práce (b. c.)	353,9	402,4	431,4	472,6	521,5	547,6	520,9	488,7	464	424	397,5
stav. práce (b. c.) - změna	0,0	13,7	21,9	33,5	47,4	54,7	47,2	38,1	31,1	19,8	12,3
stav. práce (b. c.) - meziroční index		13,7	7,2	9,6	10,3	5,0	-4,9	-6,2	-5,1	-8,6	-6,3

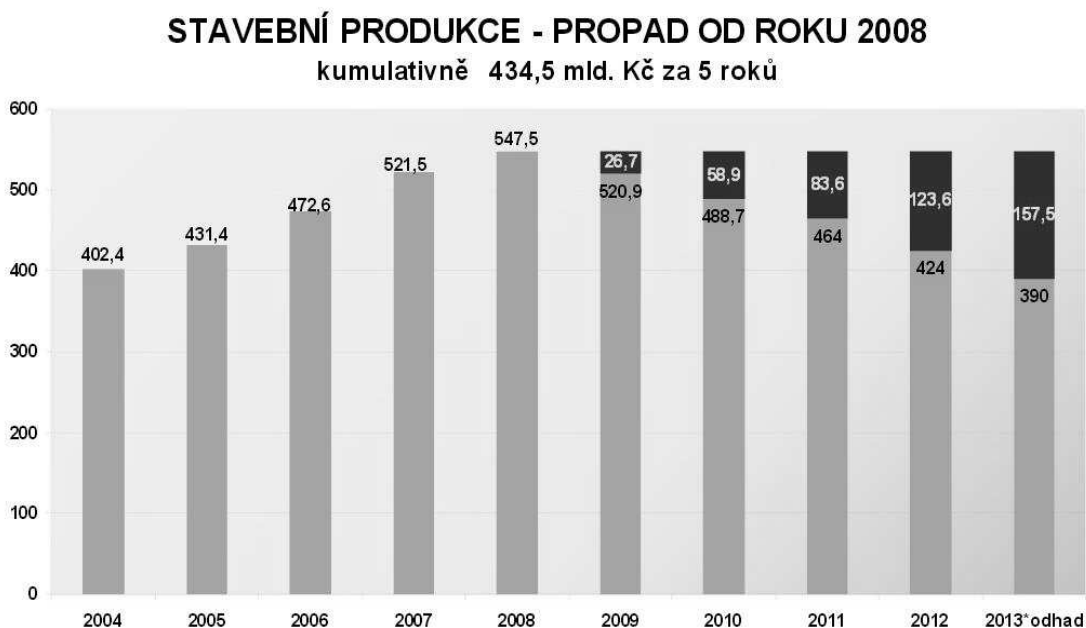
Graf 2-1: Graf vývoje HDP a stavebních prací

⁶ Český statistický úřad, statistiky [online], [cit. 20-5-2014], dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/hdp_narodni_ucty

Stavebnictví české republiky, vývoj stavebnictví, stavebnictví celkem [online], [cit. 20-5-2014], dostupné z: <http://www.mpostav.cz/>

2.2.2 Krize ve stavebnictví

Na stavebnictví se krize podepsala meziročním propadem stavební prací o 10% a to se okamžitě projevilo poklesem celkové produkce stavební děl jak znázorňuje následující graf.

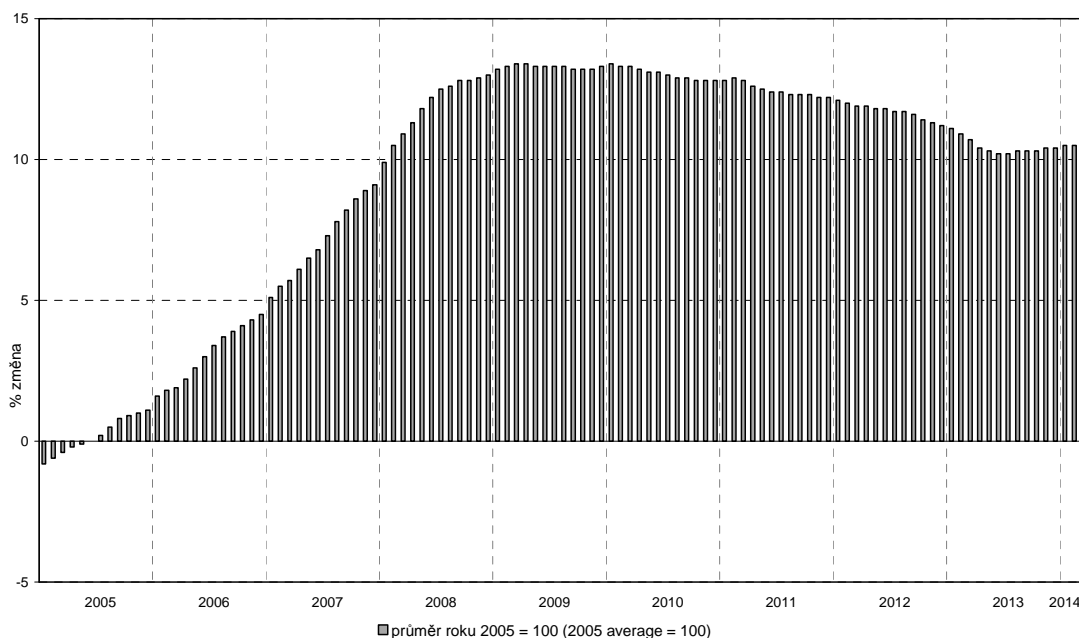

Graf 2-2: Graf vývoje stavební produkce

Další z indikátorů krize ve stavebnictví je propad cen stavební prací, na kterém od roku 2009 došlo nejdříve k stagnaci a od roku 2010 je patrný pozvolný pád cen, jak je vidět z následujícího grafu.

Čtvrtletní **indexy cen stavebních prací** se počítají z realizačních (smluvních) cen za konstrukce a práce prováděné na stavbách, zjišťovaných čtvrtletním záměrným výběrovým šetřením (CZ-NACE 25, 28, 33, 41, 42, 43, 80). Průměrně 730 respondentů vykazuje ceny sjednané mezi dodavatelem a odběratelem za jednotku stavební práce - provedené vlastními zaměstnanci firmy, pracujícími majiteli firmy, osobami pracujícími na dohody a spolupracujícími OSVČ. Sledovány jsou stavební práce provedené na území ČR. Do ceny se zahrnují veškeré náklady, kromě nákladů spojených se zařízením staveniště, a nezapočítává se daň z přidané hodnoty. Měsícem zjišťování je vždy druhý

měsíc čtvrtletí. **Měsíční cenové indexy stavebních prací** jsou proto odhadovány pomocí výsledků dalších měsíčních šetření ČSÚ.⁷

Graf 2-3: Vývoj cen stavebních prací

2.3 Veřejné stavební investice

Veřejné investice obecně kompenzují selhání trhu (kde soukromý sektor nechce nebo ani v dlouhodobém horizontu jen těžko bude investovat) veřejné infrastruktury – vzdělání, zdravotnictví, věda a výzkum, sociální péče, kultura, doprava, vodní hospodářství, bezpečnost, obrana.

⁷ Český statistický úřad, statistiky [online], [cit. 20-5-2014], dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/ceny_stavebnich_praci

2.3.1 Specifika veřejných investic:

- ekonomickým kritériem veřejných investic je obecná prospěšnost
- financování vynucené z daní poplatníků
- cílem není zisk, ale externí užítky (veřejné statky)
- zpravidla nesplňují kritéria ziskovosti / ekonomické návratnosti

2.3.2 Vliv veřejných zakázek na ekonomiku

Stavebnictví ČR se na počátku průměrně podílí 6,5 % (viz. Tab. 2-1) na tvorbě HDP a zaměstnávalo cca 9,0 % osob pracujících v civilním sektoru (cca 450 tis.).

Obor stavebnictví má vysoký multiplikační (tj. přínosný, kumulativní) efekt, pozitivní vliv na tvorbu HDP, na zaměstnanost, ale také na vytváření hodnot. Podpora stavebnictví vede k podpoře domácí ekonomiky. Dostupné studie vyčíslují multiplikační efekt stavebnictví na zaměstnanost koeficientem 3,2 – 3,5, tj. 1 mil.⁸ Kč investovaný do stavebnictví generuje potřebu 3,2 – 3,5 pracovníků ve stavebnictví, v návazných průmyslových činnostech, v projekci a ostatních souvisejících činnostech. Z provedených analýz vyplynulo, že z každých 100 mil. Kč vložených do stavebních investic jsou daňové a ostatní přínosy do veřejných rozpočtů cca 55,5 mil. Kč. Tento fakt je významný i pro hledání cest k překonání ekonomické krize, zejména ve vazbě na veřejné stavební zakázky. Stát tak může prostřednictvím veřejných stavebních zakázek přímo stimulovat domácí ekonomiku, stavebnictví vykazuje relativně nízkou závislost na dovozech.

Snižování investic do stavebnictví má velmi negativní dopady do zaměstnanosti a s tím souvisejících národohospodářských ukazatelů. Ztráta jednoho pracovního místa ve stavebnictví vyvolá ztrátu zaměstnání 2,2 – 2,5 pracovníků v ostatních přidružených

⁸ ÚRS PRAHA as, TOP-STAV 100/2008 [online], [cit. 20-5-2008], dostupné z: www.urspraha.cz/data/upload/.../topstav2008prostavenictviopravene.doc

odvětvích. Snížení stavebních investic o 10 mld. Kč vyvolá snížení přínosů veřejných rozpočtů o 5,55 mld. Kč a dojde ke snížení zaměstnanosti v ekonomice až o 32.000 – 35.000 pracovníků.⁹

Z výše uvedeného vyplývá, že veřejné investice jsou v absolutní porovnání ztrátovou činností či přinejmenším velmi diskutabilní, ale veřejné investice dokáží částečně stimulovat ekonomiku, můžou pomoci zachovávat zdravou kontinuitu firem a jejich know-how a mohou pomoci v „horších časech“, když je příliš vysoká nezaměstnanost a lidé by byli donuceni čerpat podpory v nezaměstnanosti, takto alespoň část prostředků, které by jinak byli plně vloženy na jejich podporu se částečně zaplatí zdaněním jejich práce a výběrem dalších daní na to navázaných.

Veřejné zakázky, tedy státní a komunální, tvoří dlouhodobě přibližně 1/3 zakázek ve stavebnictví. Veřejné stavební investice se podílejí množstevně na všech veřejných zakázkách přibližně 30 - 40% (dle roku) a podíl objemu peněžních prostředků je 40 - 60 % (dle roku)¹⁰

Demokraticky zvolení zástupci mají zájem stavět z veřejných prostředků, protože náplní jejich práce je starat se o fungování a rozvíjení těchto veřejných služeb které jim v konečném důsledku přinášejí, resp. pokud jsou prostředky využívány přiměřeně účelu a vynaloženým prostředkům, měly by přinést „politické body“ a umožnit hájit mandát, který jim byl propůjčen od voličů.

⁹ Deloitte Česká republika, SPS, ÚRS PRAHA [online], [cit. 20-5-2010], dostupné z: http://www.deloitte.com/assets/Dcom-CzechRepublic/Local%20Assets/Documents/Real%20Estate/vyvoj_stavebnictvi_do_roku_2012_101021.pdf.

¹⁰ Ministerstvo pro místní rozvoj, Souhrnný statistický přehled VZ, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Informacni-systemy-a-elektronicke-vzdelavani/Information-System-on-Public-Contracts/Statistical-Outputs-on-Public-Contracts/Souhrnny-statisticky-prehled-verejnych-zakazek>

Na stavbě komunikací má prioritně zájem stát (historicky je budoval také pro pohyb vojska), aby podporoval pohyb zboží a služeb a tím podporoval ekonomickou aktivitu obyvatelstva, pro soukromé investory je stavba takovýchto staveb většinou za hranicí jejich možností a bylo by jen velmi těžko možné ji zasadit do dlouhodobých cílů a investic dané firmy tak, aby se jí investice vrátila.

Pro vlády mají stavební investice hned několik rozměrů, jak s nimi mohou pracovat. Mohou jimi částečně stimulovat ekonomiku a snižovat nezaměstnanost a částečně jimi mohou vracet sponzorské dary svým podporovatelům. Bylo by bláhové si myslet, že se to neděje a není na tom nic zásadně špatného, pokud se výběrová řízení nepíše pouze pro jednoho konkrétního dodavatele. V některých případech se také stává vinou technologické náročnosti stavby, že v rámci české republiky existuje jen jeden subjekt který je schopný stavbu postavit, to zadavatele staví do těžké pozice kdy jen obtížně může zhotovitele donutit aby stavbu provedl za co nejmenší náklady. Ve světle různých polopравd a mýtů o permanentní předraženosti stavebních zakázek v Čechách je asi nekřiklavějším příkladem věčně vděčné téma různých diskuzí o ceně dálnic. Při bližším pohledu se ovšem dá zjistit, že argumenty o předraženosti dálnic lze vykládat přesně v opačném gardu než je některými stranami prezentováno¹¹. O problematice cen dálnic by se dala napsat samostatná analýza, ale základním kamenem při řešení této velmi složité otázky je najít styčné body, které mohou porovnávat a přistupovat k problému o tak rozsáhlých stavbách jakým dálnice jsou, nikoliv jako k řadovému domku.

Podstatnějším problémem než cena stavebních veřejných zakázek je spíše jejich kvalita a životnost, která ovšem úzce souvisí s kontrolou a erudovaností kontrolních orgánů na straně investora a na straně druhé solidností zhotovitelů, kteří mnohdy už přemýšlí u realizace zakázky nad její pozdější rekonstrukcí než na její dlouhodobou životnost která je ještě víc podpořena tlakem na nejnižší cenu. Vše se pak zdánlivě točí v bludném kruhu, kdy tlak na nízkou cenu stavby od určitého stupně snižuje její kvalitu tak, aby jí za pár let několikanásobně zvýšila cena její rekonstrukce. U komunikací se celý proces

¹¹ ŘSD, Srovnání cen dálnic se zahraničím, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: [http://www.rsd.cz/doc/Informacni-servis/ceny-dalnic/\\$file/letak_a5_web.pdf](http://www.rsd.cz/doc/Informacni-servis/ceny-dalnic/$file/letak_a5_web.pdf)

ještě potýká s tím že různé objízdné trasy vedou přes nevyhovující komunikace, kde kamiony a intenzita dopravy nesmyslně destruuji komunikace, na kterou nikdy nebyly projektovány.

2.3.3 Druhy a dělení veřejných stavebních investic

2.3.3.1 Zadavatelé veřejných zakázek jsou

1) Veřejný zadavatel 2) Sektorový zadavatel 3) Centrální zadavatel

2.3.3.2 Rozdělení dle konstrukce a užitku stavby

Základní rozdělení dle konstrukce a způsobu užívání stavby je následující :

liniové stavby : dálnice, železnice, úpravy vodních cest, inženýrské sítě

pozemní stavby : školy, společenské haly, kancelářské budovy úřadů a státních institucí, občanská vybavenost jako jsou náměstí, parky apod.

vodohospodářské stavby : vodní cesty, přehrady, vodojemy

speciální stavby : elektrárny, mosty, tunely, a jiné speciální stavby

2.3.3.3 Dělení dle druhu zadávání veřejných stavebních investic ¹²

Pojem veřejná zakázka definuje zákon pro veřejného zadavatele a to tak, že za veřejnou zakázku je považována taková zakázka, která se uskutečňuje na základě smlouvy mezi

¹² STAVEBNÍ online , Druhy veřejných zakázek, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.stavebnionline.cz/druhy-vz.asp?ID=2&Pop=0&IDm=2113873&Menu=Druhy%20ve%F8ejn%FDch%20zak%E1zek>

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sběrka zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů, Zadavatel veřejné zakázky.

jedním nebo více dodavateli, jejímž předmětem je za úplaty poskytnutí dodávek či služeb nebo provedení stavebních prací.

Podmínkou pro definici veřejné zakázky je tedy vznik písemné smlouvy, z níž vyplývá povinnost úplaty a jejímž předmětem bude dodávka, služba nebo stavební práce. Pokud některý z těchto znaků nebude naplněn, nejedná se o veřejnou zakázku.

Rozlišení veřejných stavebních investic podle předmětu veřejné zakázky

Podle předmětu veřejné zakázky se tyto zakázky dělí na veřejné zakázky na služby, dodávky a stavební práce.

Veřejné zakázky na dodávky (§8)

Předmětem veřejných zakázek na dodávky je koupě věcí, popřípadě nájem věcí (zboží). Pokud je pro použití nakupovaného zboží nezbytná montáž, popřípadě uvedení do provozu, pak je tato činnost součástí veřejné zakázky na dodávky. Ve výjimečných případech se může jednat o dodávky jednotlivých technologických částí stavby.

Veřejné zakázky na služby (§10)

Předmětem veřejných zakázek na služby je vše co není charakterizováno jako dodávka nebo stavební práce. V praxi však často dochází ke kombinaci dodávek, stavebních prací a služeb a při určování druhu veřejné zakázky je rozhodující jednak účel veřejné zakázky a jednak hodnota prováděných služeb. Je-li hodnota služeb vyšší, než hodnota dodávek pak jde vždy o veřejnou zakázku na služby. Zde se může jednat o poradenské a další činnosti související se stavebními pracemi které si dodatečně najímá zadavatel jak pro kontrolu či čistě jako poradní sílu.

Veřejné zakázky na stavební práce (§9)

Předmětem veřejných zakázek na stavební práce je provedení stavebních prací nebo zhotovení stavby (stavební práce jsou definovány v příloze č.3 zákona o veřejných zakázkách). Problémem může být definice dalších veřejných zakázek na stavební práce, a to zejména té, která stanoví, že veřejnou zakázkou na stavební práce je provedení stavebních prací a s nimi související projektová činnost a inženýrská činnost. Z této

definice není zřejmé, zda jde o souvislost přímou, tj. provádí se současně (soutěž na zhotovení stavby a v jejím rámci zhotovitel realizuje i projektovou dokumentaci pro provedení stavby, popřípadě vykonává zeměměřičské činnosti), nebo jde o souvislost nepřímou, tj. každé projektování stavby je zakázkou na stavební práce, protože souvisí s provedením prací (dtto pak platí i pro inženýrskou činnost). Tento vztah zákon nijak nedefinuje a z minulosti lze pouze dovodit, že samostatně zadávané projektové práce a inženýrské činnosti jsou veřejnými zakázkami na služby a pouze v případě, že jsou zadávány společně s provedením stavebních prací, jsou definovány jako veřejná zakázka na stavební práce.

2.3.3.4 Členění dle předpokládané hodnoty stavební zakázky dle zákona o veřejných zakázkách¹³

Tab. 2-2: Členění veřejných zakázek dle předpokládané ceny

	Předmět veřejné zakázky	Zadavatel	Limit předpokládané hodnoty (max.) v Kč
Veřejná zakázka malého rozsahu	na služby	Pro všechny veřejné zadavatele	2 000 000
	na dodávky	Pro všechny veřejné zadavatele	2 000 000
	na stavební práce	Pro všechny veřejné zadavatele	6 000 000
Podlimitní veřejné zakázky	na služby	Česká republika a státní příspěvkové organizace	3 236 000
		Ostatní veřejní zadavatelé	4 997 000
	na dodávky	Česká republika a státní příspěvkové organizace	3 236 000
		Ostatní veřejní zadavatelé	4 997 000
	na stavební práce	Pro všechny veřejné zadavatele	125 451 000

2.3.4 Druhy výběrových řízení veřejných zakázek:

Výběrová řízení (tendr) je formalizovaný postup, kterým je vybírán dodavatel pro vyhlášenou zakázku nebo konkrétní osoba pro obsazení významné pracovní pozice či

¹³ STAVEBNÍonline , Druhy veřejných zakázek, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.stavebnionline.cz/druhy-vz.asp?ID=2&Pop=0&IDm=2113873&Menu=Druhy%20ve%F8ejn%FDch%20zak%E1zek>

funkce. Podle českých zákonů musí být výběrovým řízením řešeny prakticky veškeré zakázky státních organizací, které přesáhnou určitý finanční objem. Správný název pro výběrové řízení je podle zákona o veřejných zakázkách "*zadávací řízení*". Jedná se o formalizovaný postup při kterém je vybírán dodavatel veřejné zakázky.

2.3.4.1 Fáze průběhu zadávacího řízení

Průběh zadávacího řízení probíhá následovně:

zveřejnění zadání (včetně kritérií posuzování), odevzdání obálek, otevření obálek, posouzení nabídek, zveřejnění výsledků

2.3.4.2 Druhy zadávacího řízení¹⁴

Otevřené řízení

Veřejný zadavatel oznamuje neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku. Oznámení otevřeného řízení je výzvou k podání nabídek dodavatelům a prokázání kvalifikace

Užší řízení

Veřejný zadavatel oznamuje neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení. Oznámením vyzývá dodavatele k podání žádosti o účast v užším řízení a prokázání kvalifikace. Výzva k podání nabídek se zasílá přímo vybraným uchazečům. Zadavatel uveřejňuje informaci o zadání zakázky uchazeči.

Jednací řízení s uveřejněním

Veřejný zadavatel oznamuje svůj úmysl zadat veřejnou zakázku. Oznámením je výzva k podání žádosti o účast v jednacím řízení s uveřejněním a k prokázání kvalifikace.

¹⁴ Ministerstvo pro místní rozvoj, věstník veřejných zakázek, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/usisvz/>

Vyzvaní zájemci podají nabídku, na základě které s nimi dále zadavatel jedná o konkrétních podmínkách smlouvy

Jednací řízení bez uveřejnění

Veřejný zadavatel oznamuje zájemci nebo omezenému počtu zájemců svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení. Po uzavření smlouvy je zadavatel povinen odeslat oznámení o zadání zakázky

Soutěžní dialog

Soutěžní dialog je primárně určen pouze pro zadávání veřejných zakázek se zvláště složitým předmětem, u kterých zadavatel není objektivně schopen vymezit technické, právní nebo finanční podmínky v souladu s požadavky zákona.

Zjednodušené podlimitní řízení¹⁵

Ve zjednodušeném podlimitním řízení vyzývá veřejný zadavatel písemnou výzvou nejméně 5 zájemců k podání nabídky a k prokázání splnění kvalifikace.

2.3.5 Hodnocení výběrových řízení¹⁶

Zákon pochopitelně nestanovuje jako jediné kritérium výši nabízené ceny, naopak zakázky, zejména zakázky na služby (projektové práce) ale i na stavební práce by měly být hodnoceny podle celkové ekonomické výhodnosti. Zákon stanovuje zadavateli provést zadání veřejné zakázky, která má zabezpečit, aby zadavatel se svěřenými prostředky ekonomicky a smysluplně nakládal. To nemusí splňovat pouze nabídka s

¹⁵ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sbírka zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů. §38

¹⁶ Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Rozhovor ing. Václava Matyáše, [online], [cit. 10-4-2013], dostupné z: http://www.sps.cz/RDS/_deail_new.asp?id=6276&type=media-kas

nejnižší cenou. Současná politická atmosféra vytvořená kolem zadávání veřejných zakázek má za následek, že prakticky jediným kritériem pro posouzení nejlepší nabídky je nejnižší nabídková cena. Vítězné nabídky jsou nižší, nežli byl původní odhad, respektive propočet zadavatele. Na první pohled se zdá být tento stav úspěchem, který přináší kýžené úspory veřejných prostředků. Ve skutečnosti tomu bývá mnohdy právě opačně. Je to proto, že nabídky se pohybují ne na hranici reálnosti vlastních nákladů uchazečů, ale v mnoha případech pod ní. To má samozřejmě své důsledky. Vítězové soutěže, nechtějí-li krachovat, jsou nuceni minimalizovat veškeré náklady, a to ne vždy nejvhodnějším způsobem. Tím nejhorším je minimalizace kvality na nejzazší míru, což má samozřejmě za následek zvýšené provozní náklady díla.

2.3.5.1 Ideální příklad hodnocení veřejných zakázek ¹⁷

1. Technické řešení navrhovaného zařízení dle zadávací dokumentace (váha 0,4)
2. Cena nabídky (váha 0,3). Způsob hodnocení: Kritérium bude hodnoceno stupnicí 1 až 100 bodů. Nabídka s nejnižší cenou obdrží 100 bodů. Každá další nabídka s vyšší cenou bude ohodnocena nižším počtem bodů. Snížení, tj. počet bodů, o které bude hranice 100 bodů snížena, bude odpovídat počtu procent, o které bude překročena nejnižší nabídková cena.
3. Záruční podmínky dodávky vč. zajištění záručního a pozáručního servisu a dodávky náhradních dílů (váha 0,15). Způsob hodnocení: Kritérium bude hodnoceno stupnicí 1 až 100 bodů. Nabídka s nejlepšími podmínkami obdrží 100 bodů.
4. Prokázaná způsobilost (váha 0,1). Způsob hodnocení: Kritérium bude hodnoceno stupnicí 1 až 100 bodů. Nabídka s nejvyšší prokázanou způsobilostí obdrží 100 bodů.

¹⁷ Výběrové řízení MEGA as, [online], [cit. 10-4-2005], dostupné z: www.mega.cz/files/MEGA_kont_lam.pdf

5. Kvalita návrhu smlouvy o dílo (váha 0,05). Způsob hodnocení: Kritérium bude hodnoceno stupnicí 1 až 100 bodů. Nabídka s nejlepší kvalitou návrhu smlouvy obdrží 100 bodů.

2.3.5.2 Typický příklad hodnocení veřejných zakázek

Výše nabídkové ceny v Kč bez DPH 80%

Lhůta splnění veřejné zakázky ve dnech 10%

Záruční podmínky 10 %

2.4 Způsoby cenové tvorby veřejných stavebních investic

2.4.1 Cena¹⁸

Vyjádřuje směnný poměr mezi směňovanými statky. Dnes obvykle ukazuje množství peněz potřebných k uskutečnění směny daného statku. Ceny mohou být vyjádřeny též v ostatních statcích (např. 1 kráva = 2 ovce a opačně 1 ovce = 1/2 krávy), ale dnes se již barterový obchod (tzn. výměna zboží nebo služeb za jiné zboží nebo služby bez použití peněz) využívá jen minimálně. Pojem cena zahrnuje též zvláštní druhy odměňování, jako např. mzdu (cena práce), kurz (cena cizí měny), úrok (cena peněz).

¹⁸ Wikipedie, Cena [online], [cit. 10-4-2005], dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Cena>

2.4.2 Druhy tvorby cen ¹⁹

2.4.2.1 Nákladově orientovaná ²⁰

Jinak také nazývaná kalkulace - stanovuje se součtem nákladů na spotřebované suroviny, ke kterému se připočte přírážka (obchodní marže). Používá se ve všech oborech, ve kterých se může vyčíslit nákladovost výrobků (pohostinství, oděvnictví atd.). Výhodou jsou jasné vstupní náklady a teoreticky neomezená marže.

Výhody: jednoduchost, jasnost, využití struktury vlastních nákladů, záruka zisku u každého výrobku, výrobce zná lépe své náklady než poptávku, zdání spravedlivosti pro prodávajícího i kupujícího, podnik nemusí na změnu poptávky reagovat změnou ceny.

Nevýhody: ignoruje konkurenci, nebere v úvahu reálnou situaci v poptávce, dosažení plánovaného zisku závisí na splnění počtu prodaných výrobků.

2.4.2.2 Hodnotově orientovaná tvorba cen

Tato metoda tvorby cen je založená na vnímání hodnoty produktu kupujícím, nikoliv prodávajícím. Proces tvorby ceny je tedy obrácený. Marketingové oddělení nejdříve zjistí hodnotu vnímanou zákazníkem, na základě níž určí cílovou cenu. Podle výše cílové ceny poté firma přizpůsobí návrh a výrobu výrobku.

2.4.2.3 Orientovaná na konkurenci

Také se nazývá konkurenční - vychází z předpokládaných cen konkurence resp. dominantního prodejce. Může se ale stát, že výnosy nebudou dostatečné a nepokryjí náklady.

¹⁹ Wikipedie, Cena [online], [cit. 10-4-2005], dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Cena>

²⁰ KOTLER, Philip a Gary ARMSTRONG. Marketing. Praha: Grada, c2004, 855 s. ISBN 978-80-247-0513-2.

2.4.2.4 Orientovaná na poptávku

Pohyblivá cena - závisí na ochotě kupujícího koupit produkt. Jinak řečeno: čím více je spotřebitel ochoten zaplatit, tím více se cena zvyšuje.

Ve stavebnictví se nejvíce uplatňuje cena nákladově orientovaná, u které se podle okolností a odhadu konkurence mění výsledná marže.

2.4.3 Předpokládaná cena veřejné zakázky²¹

Povinnost stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky stanoví zákon zadavateli. Protože je předpokládaná hodnota prvkem, který výrazně ovlivňuje způsob zadání, je v případě sporu důkazní břemeno na zadavateli. Je na něm, aby prokázal, že předpokládanou hodnotu stanovil objektivně a že se nesnažil ji vědomě snížit proto, aby mohl použít jednodušší formu zadávacího řízení nebo naopak uměle navýšil cenu aby se mohl o část marže rozdělit se zhotovitelem.

Rozhodujícím prvkem pro stanovení předpokládané hodnoty (ceny) je stádium přípravy výstavby, ve kterém se výpočet předpokládané ceny provádí. V době plánování investice (zakázky) se předpokládaná cena odvozuje od doposud realizovaných obdobných staveb pomocí účelových nebo technických ukazatelů a její přesnost je relativně malá ($\pm 15\%$). Přesto se tato cena již objevuje v různých plánovacích aktech, v registrech či jiných dokumentech. Následně ve stádiu postupujícího projektování se tato předpokládaná cena upřesňuje podle jednotlivých stupňů projektové dokumentace až do stádia, kdy je vypočtena na základě položkových rozpočtů podle projektové dokumentace stavby a v tomto období vedle sebe existuje několik předpokládaných cen (všechny jsou evidovány v dokumentech různého stupně přesnosti).

²¹ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sbírka zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů. §16

STAVEBNÍ online , Předpokládaná hodnota, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: http://www.stavebnionline.cz/predpokladana_cena.asp?ID=2&Pop=0&IDm=2093243&Menu=P%F8edpokl%E1dan%E1%20hodnota

3. PRAKTICKÉ ŘEŠENÍ

3.1 Úvod

Mým předpokladem je, že jestliže se produkce stavebních prací rok od roku propadá (viz. graf 1-1 , 1-2) o cca 10% a posléze cca 5% ročně , tak by se měl „hlad“ po práci a zakázkách promítnou i do cen veřejných stavebních investic.

Přímo a přesně měřit vliv krize na cenu veřejných stavebních investic je velmi složitá úloha, která by zdaleka přesáhla rozměry této práce, proto se budu snažit na základě níže zvolené metodiky vysledovat trendy pohybu cen v období krize. Dle výsledků jednotlivých způsobů porovnání cen v čase a výsledných trendů se budu poté snažit odvodit dopad krize na cenu veřejných stavebních investic.

V následující části se budu zabývat jen stavebními pracemi , dodávky ani služby řešit nebudu, neboť ty mají velmi omezený význam.

3.2 Zvolená metodika řešení

3.2.1 Vývoj cen na jednotlivých zakázkách

Vliv krize na cenu veřejných stavebních investic budu porovnávat v první řadě podle dat, které vytvořím tím, že v období 2007 – 2013 u veřejných stavebních zakázek dle příslušného roku uzavření smlouvy o dílo zjistím jejich vysoutěženou cenu a rozsah (m, m², m³), dále je zatřídím podle druhu a účelu do příslušné kategorie. Z takto zjištěných údajů mohu stanovit cenu dle Cenových ukazatelů ve stavebnictví vydávaných společnostmi RTS. Díky těmto údajům můžu sledovat na každé zakázce poměr vysoutěžená cena / cena dle cenových ukazatelů a postupně v čase sledovat vývoj toho poměru. Přesnost cenových ukazatelů je $\pm 15\%$ (až 25% i více u specifických staveb) , jednotlivé veřejné zakázky jsou často velmi specifické stavby, takže jsem musel velmi vážít, které zakázky vyberu ke srovnání, rovněž jejich zatřídění do přísného typu Jednotné klasifikace stavebních objektů (JKSO) a interpolace ceny je přibližné. Pro vysledování trendu jak se poměr a tedy i cena veřejných zakázek odchylovala

v jednotlivých letech to ale bude dostačující. Samozřejmě pro přesnější výsledek by bylo potřeba zkoumat alespoň polovinu všech zakázek v ČR a ještě každou velmi přesně zařít do příslušného typu JKSO, přesně interpolovat či nejlépe individuálně kalkulovat jednotkovou cenu, což by zdaleka přesáhlo mantinely této práce.

3.2.1.1 Vstupní data

Sběr dat jsem prováděl na stavebních zakázkách hlavního města Praha a města Plzeň. Základní data jako předběžná cena, vysoutěžená cena, počet účastníků a údaje o průběhu soutěže jsou volně dostupné na jejich webových stránkách²² a sloužily mi hlavně jako podklad pro přípravu a výběr vhodných (porovnatelných) zakázek, ke kterým jsem si buď v příložené dokumentaci našel další potřebné údaje nebo jsem musel, a to bohužel ve větší míře, jednotlivě žádat o doplňující údaje, už z toho je patrné že sběr potřebných dat je velmi časově náročný. Další překážkou bylo vybírání vhodných zakázek, jelikož jsem musel najít takové zakázky, ke kterým budu schopný přiřadit příslušnou cenu v ceníku směrných cen a zařít dle čísla JKSO, velká část stavebních zakázek jsou různé rekonstrukce, přílepy k různým stávajícím stavbám nebo stavba záměrně rozdělená na technologické části (jedna firma dělá zdravotnickou, druhá výtahy atd.), aby se dala soutěžit jako zakázka menšího rozsahu, kde jsou volnější zákonné požadavky pro zadávání a také pokud se stavba staví za 8*3mil nevzbudí to nejspíš tak velký zájem veřejnosti. V některých případech, kdy nebyly dostupné ideální zakázky (rekonstrukce, specifické stavby), jsem musel individuálně po prostudování rozpočtu upravit příslušně jednotkové ceny cenových ukazatelů.

Ceny veřejných zakázek jsou bez DPH, mimo jiné i proto, že v průběhu došlo několikrát ke změně její výše, je potřeba ovšem brát v potaz že změna výše DPH v roce

²² Portál hl. m. Prahy, Rodné listy zakázek, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/zakazky/rodne_listy_zakazek_2/index.html

Web města Plzeň, Veřejné zakázky, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <https://www.plzen.eu/obcan/urad/verejne-zakazky/>

2008, 2010, 2012 a 2013 měla vliv na cenu staveb. Ceny jsou brány koncové bez Vedlejších rozpočtových nákladů.

Cenové ukazatele vydaných společnosti RTS vyjadřují hodnotu Základních rozpočtových nákladů a neobsahují tedy žádné Vedlejší rozpočtové náklady. Ceny jsou bez DPH.²³

3.2.1.2 Tabulka dat

Tab. 3-1: Seznam analyzovaných veřejných zakázek a jejich vyhodnocení (tisíce Kč)

rok	příslušný úřad	evidenční číslo, id	název zakázky	část zakázky (materiál), druh JKSO	m.j.	Cenové ukazatele (kč / m.j.)	cena dle Cenových ukazatelů RTS	vysoutěžená cena	vysoutěžená cena / cena dle Cenových ukazatelů RTS	medián za rok	index k roku 2007 (medián)	meziroční index (medián)	
2014	Praha	146683	Stavba č. 8588 „TV Malá Ohrada, etapa 0002 Východní část“	kanalizace (kamenina)	DN200	81	4,215	448	1 175	1,88	30,38	6,22	
					DN300	20	5,345						
	Plzeň	1478	Rekonstrukce stávajícího vodovodu a kanalizace, včetně odboček, ulice NA PRŮLITAVII	kanalizace (kamenina)	DN250	188	4,780	1 508	2 840	1,88	1,88	30,38	6,22
					DN300	114	5,345						
			483859	kanalizace, včetně odboček ul.	kanalizace (plast)	DN250	65	4,780	950	1 255	1,32		

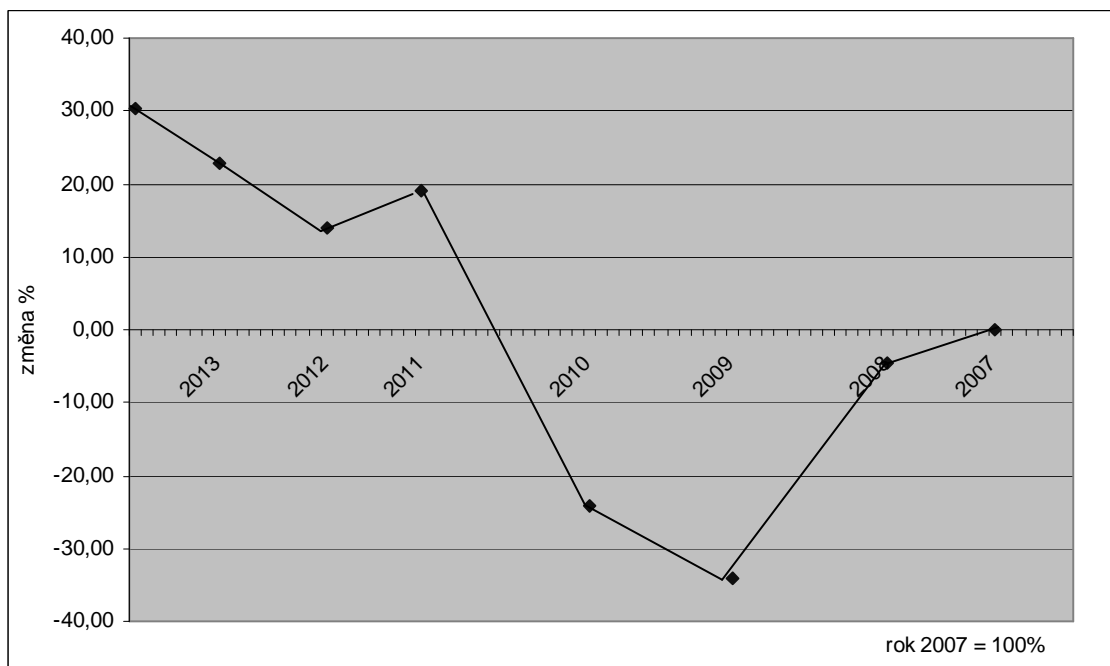
²³ České stavební standardy , Cenové ukazatele, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.stavebnistandardy.cz/default.asp?Bid=6&ID=6>

2011	Praž	Plzeň	2999	Oprava chodníku v TV Běchovice etapa 0013 Českobrodská ulici Baarova	chodník	zámková dlažba	1 386	1,060	1 469	1 322	0,90	1,72	18,93	56,90						
							147406	parkoviště							zámková dlažba POJEZDOVÁ	195	1,180	321	842	2,62
															zámková dlažba POCHOZÍ	86	1,060			
		145513	komunikace	Asfaltový beton	2 797	2,138	5 980	13 623	2,28											
					zámková dlažba	349				1,060										
	Praž	146198	TV Hloubětín, etapa 0001 - rekonstrukce komunikací I	komunikace	zámková dlažba	802	1,288	8 222	14 126	1,72										
					zámková dlažba vozovková	436	1,433													
					Asfaltový beton	2 530	2,595													
			143697	TV Vokovice, etapa 0001 Nad Lávkou	kanalizace (kamenina)	DN200	38	5,253	3 316	8 590	2,59									
						DN400	45	9,260												
						DN500	6	11,865												
DN800						149	17,639													
144472			TV Radotín, etapa 0018 Vojetická	kanalizace (kamenina)	DN200	85	5,253	2 110	6 277	2,97										
					DN300	250	6,655													
146220		TV Velká Chuchle, etapa 0011 Na Hvězdámě II	vodovod (litina)	DN80	12	5,095	2 596	1 924	0,74											
				DN150	89	6,388														
				DN200	269	7,310														

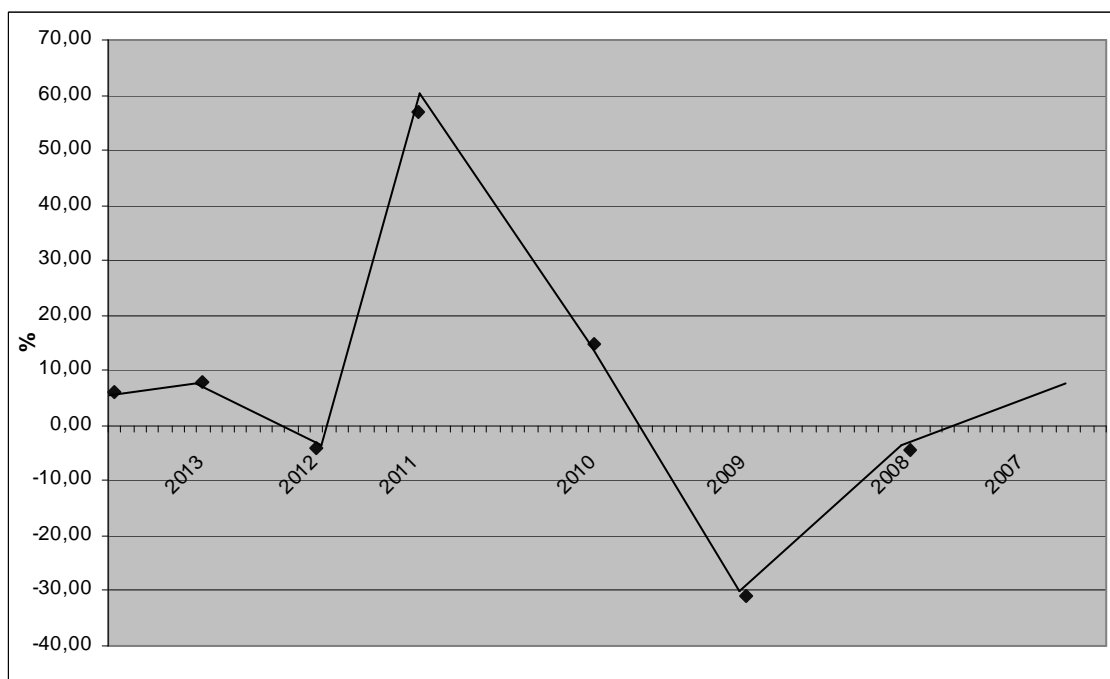
2009										
Praha										
Plzeň	2884	Vodovod Lhota - III. etapa	vodovod (litina)	DN 300	1 860	6,245	11 618	10 456	0,90	
	143840	TV Seberov, etapa 0013 Komunikace Za Smatlíkem	komunikace	zámková dlažba POCHOZI	3 625	1,030	4 900	13 147	2,68	
				zámková dlažba POJEZDOVÁ	1 014	1,150				
	143046	TV Radotín, etapa 0016 Zdicák	vodovod (plast)	DN100	1 507	2,454				
			kanalizace (kamenina)	DN300	1 037	5,351	9 246	9 157	0,99	0,95
	143142	TV Vinof, etapa 0011 Sběrná	komunikace	Asfaltový beton	3 092	2,080	8 040	7 664	0,95	
				zámková dlažba	1 561	1,030				
	143143	TV Nebužice, etapa 0010 Kanalizace III	vodovod (litina)	DN150	1 325	5,135				
			kanalizace (kamenina)	DN400	1 370	7,446	17 005	15 595	0,92	
										-
										34,01
										-
										30,87
2008										
Plzeň										
	2583	Rekonstrukce ulice V Bezovce	komunikace	Asfaltový beton	2 678	2,064	6 910	7 148	1,03	
				zámková dlažba	1 355	1,020				
	2594	Celoplošná oprava ulice Bělohorská v Plzni	komunikace	Asfaltový beton	2 820	2,064	7 274	10 147	1,39	
				zámková dlažba	1 426	1,020				
	2655	Celoplošná oprava ulice J.Lady v Plzni	komunikace	Asfaltový beton	3 814	2,064	9 841	13 413	1,36	1,38
				zámková dlažba	2 757	0,714				
										-4,54
										-4,54

		2514	Rekonstrukce ulice v Lomech v Pízní	komunikace	Asfaltový beton	1 344	2,064							
					zámková dlažba	680	1,020	3 468	5 310	1,53				
2007														
Pízeň														
		2855	Hokejbalová hala Kralovická 12, Pízeň		802.2	6 461	3,886	25 107	36 667	1,46				
		2608	Oprava chodníků v Tiché ulici, Pízeň - Skvrňany	chodník	zámková dlažba	1 070	0,980	1 049	1 498	1,43				
		2458	Oprava resni cesty v Pízeňské Čilodě	komunikace	bez povrchu (prašná cesta)	15 444	0,269	4 155	6 469	1,56				
		2454	Oprava cesty u Kamenného rybníka v Pízní	komunikace	Asfaltový beton	313	1,992							
					zámková dlažba	159	0,980	779	1 113	1,43				
											1,44			
												0,00		

3.2.1.3 Grafy

Graf 3-1: Vývoj ročního mediánu (pozor tabulka je v obráceném gardu 2014 – 2007)

Graf 3-2: Meziroční vývoj (tempo) mediánu (pozor tabulka je v obráceném gardu 2014-2007)

3.2.1.4 Závěr a popis výsledků

Poměr mezi vysoutěženými cenami a cenami Cenových ukazatelů (viz. Graf 3-1 a 3-2) ukazuje trend pádu cen stavební zakázek po krizi, aby se následně kolem roku 2010 odrazil ode dna a již v průběhu roku 2011 byl zpět na své původní hodnotě . Od roku 2012 již nebyl růst tak raketový jako v předchozím roce, ale přesto se pohyboval v kladných číslech. Jedním z důvodů, proč to tak bylo, je potřeba uvést, že vzorek dat, na kterém byl výzkum vývoje cen proveden, pochází z Prahy a Plzně, které patří mezi bohaté regiony a krize se jich zdaleka nemusela tak dotknout jako v celostátním měřítku. Dalším z faktorů, který způsobil rychlé oživení cen veřejných stavebních investic, může by také rychlé vyhladovění některých menších konkurenčních firem a výběrová řízení opět vyhrávají staří matadoři, kteří se opět mohli vrátit k vyšším maržím.

3.2.2 Vývoj Cenových ukazatelů vydaných společností RTS

V systému oceňování staveb a stavebních objektů tvoří významnou oblast oceňování záměrů staveb ve stadiu plánování a propočtů stavebních nákladů. Cenové ukazatele nebo také ceny podle účelových jednotek jsou základním prvkem pro první propočty cen staveb a stavebních objektů. Na základě dlouhodobých statistik cen staveb a stavebních objektů jsou na reprezentativních položkových rozpočtech sledovány náklady podle jednotlivých druhů staveb a z množiny cenových údajů jsou následně stanoveny průměrné hodnoty na měrnou jednotku odpovídající danému druhu staveb.²⁴

²⁴ České stavební standardy , Cenové ukazatele ve stavebnictví, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.stavebnistandardy.cz/default.asp?Bid=6&ID=6>

3.2.2.1 Vstupní data

Jednotlivé průměrné ceny za každý rok jsem si vyhledal na <http://www.stavebnistandardy.cz>. Cenové ukazatele vyjadřují jen hodnotu Základních rozpočtových nákladů. Neobsahují Vedlejší rozpočtové náklady (vlivy území, zařízení staveniště, případně jiné vlivy mající vztah k ceně stavby) a neobsahují rovněž žádnou rezervu nezbytnou ke korekci předpokládané chybové odchylky. Ceny podle cenových ukazatelů jsou cenami bez DPH.²⁵

Porovnám vývoj cenových ukazatelů staveb od společnosti RTS, které svým charakterem jsou výlučně stavěny jako veřejné zakázky: 801 - Budovy občanské výstavby , 822 - Komunikace pozemní, 827 - Vedení trubní dálková a přípojná (DN300 a vyšší) .

3.2.2.2 Tabulka dat

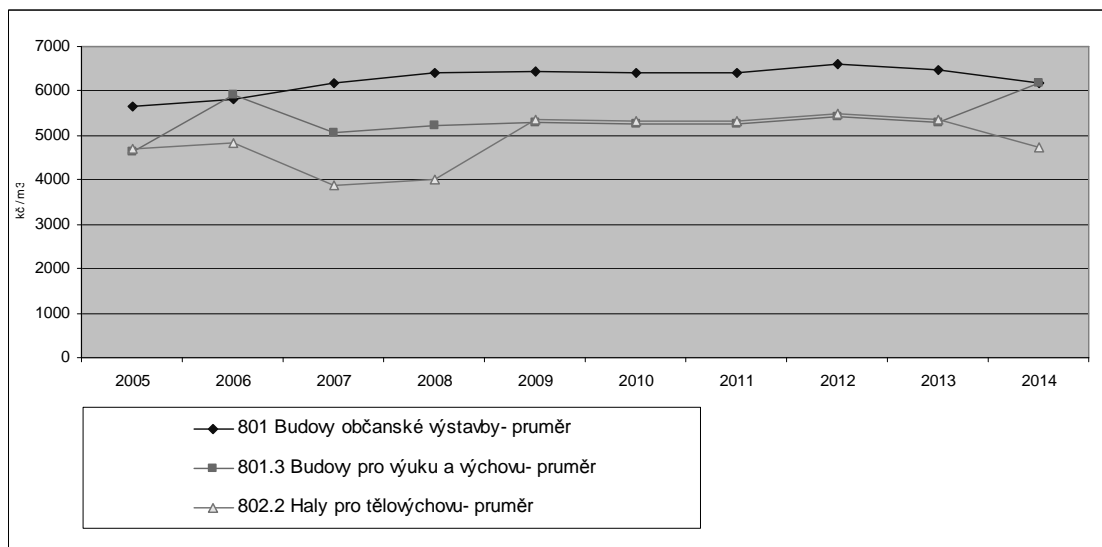
Tab. 3-2: Seznam analyzovaných Cenových ukazatelů a jejich vyhodnocení (ceny Kč)

	popis	druh	rok								
			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Veřejný sektor											
801	Budovy občanské výstavby-	průměr	5649	5813	6179	6395	6446	6414	6408	6600	6468
	index k roku 2005		0,0	2,9	9,4	13,2	14,1	13,5	13,4	16,8	14,5
	meziroční index			2,9	6,3	3,5	0,8	-0,5	-0,1	3,0	-2,0

²⁵ České stavební standardy , Cenové ukazatele ve stavebnictví, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.stavebnistandardy.cz/default.asp?Bid=6&ID=6>

801.3	Budovy pro výuku a výchovu-	průměr	4628	5903	5062	5239	5281	5255	5250	5408	5300
802.2	Haly pro tělovýchovu-	průměr	4692	4828	3886	4022	5354	5327	5322	5482	5372
822.2	komunikace pozemní-	průměr	1896	1951	2074	2149	2166	2155	2161	2226	2181
	index k roku 2005		0,0	2,9	9,4	13,3	14,2	13,7	14,0	17,4	15,0
	meziroční index			2,9	6,3	3,6	0,8	-0,5	0,3	3,0	-2,0
822.23	komunikace pozemní-	dlážděný (bez ohledu na materiál dlážděných prvků)	682	702	746	773	779	775	777	800	784
822.27	komunikace pozemní-	kryt z kameniva obalovaného živicí	2159	2222	2362	2447	2467	2455	2462	2536	2485
827.11	vodovody trubní - litinové-	DN 100	3849	3961	4211	4358	4393	4371	4371	4371	4327
	index k roku 2005		0,0	2,9	9,4	13,2	14,1	13,6	13,6	13,6	12,4
	meziroční index			2,9	6,3	3,5	0,8	-0,5	0,0	0,0	-1,0
827.25	kanalizace trubní - kameninová-	DN 300	4689	4825	5129	5309	5351	5324	5324	5324	5269
Soukromí sektor											
803	budovy pro bydlení	průměr	4320	4353	4627	4794	4832	4808	4808	4808	4712
	index k roku 2005		0,0	0,8	7,1	11,0	11,9	11,3	11,3	11,3	9,1
	meziroční index			0,8	6,3	3,6	0,8	-0,5	0,0	0,0	-2,0

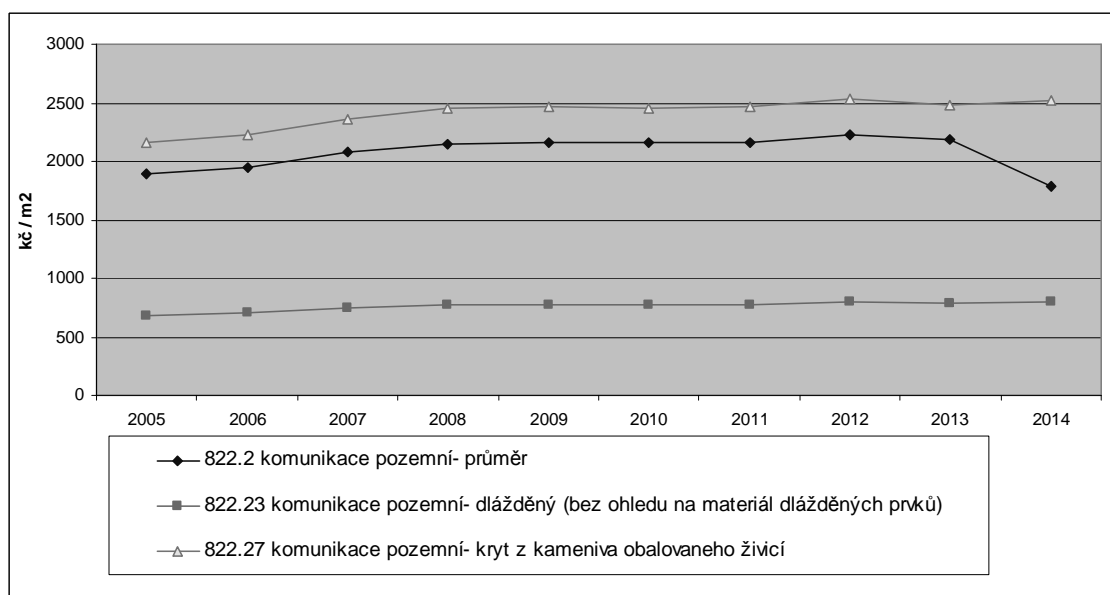
3.2.2.3 Grafy a popis dílčích výsledků

Graf 3-3: Vývoj cen - 801 - Budovy občanské výstavby

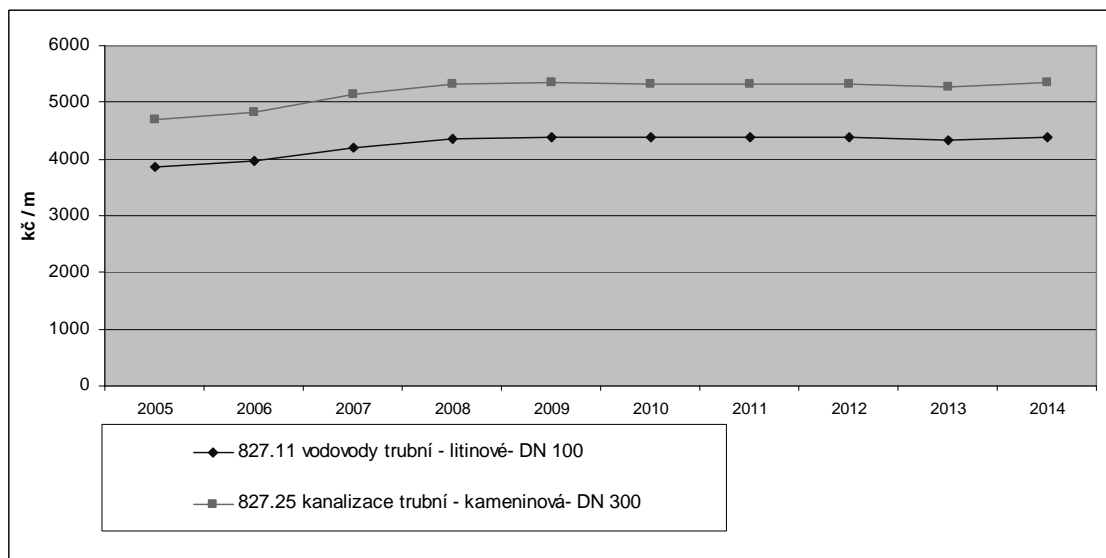
U průměrné ceny budov občanské vybavenosti je patrné zastavení růstu do roku 2008 cen a mírný propad pro roce 2009.

Ceny u budov pro výuku a výchovu či hal pro tělovýchovu je patrný hlavně propad cen po roce 2006 který s ekonomickou krizí nikterak nesouvisí, lze vypořádat jen stagnaci cen po roce 2009 do roku 2011 kdy se trend obrátil aby se následně opět začal propadat.

Graf 3-4: Vývoj cen - 822 - Komunikace pozemní

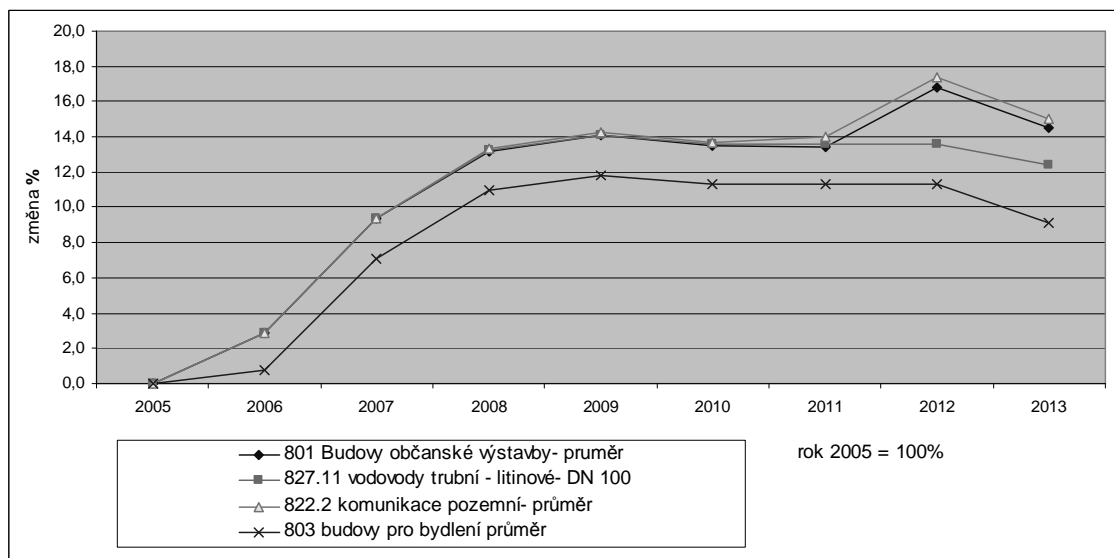
U komunikací je patrný zastavení růstu cen od roku 2008 a mírný propad po roce 2009, tento trend se týkal hlavně komunikací s asfaltovým povrchem, menší zastavení růstu cen se dotklo i dlážděných komunikací, ale není zdaleka tak patrné.

Graf 3-5: Vývoj cen - 827 - Vedení trubní dálková a přípojná

Ze srovnání vývoje liniových staveb (sítí) je opět patrný zastavení růstu cen od roku 2008 a kolem 2013 roku jejich lehký pád. U kanalizací je patrný i lehký pokles cen v období 2009 - 2011.

3.2.2.4 Závěr a popis výsledků

Graf 3-6: Celkové roční srovnání vývoje Cenových ukazatelů

Pro celkové vyhodnocení jsem předchozí grafy vývoje cen srovnal přehledně vedle sebe pomocí indexu k roku 2005 kde od roku 2008 je viditelné největší zastavení růstu a následný propad cen u budov občanské výstavby, je to částečně dáno i tím že v oboru pozemních staveb je větší konkurence a nutí tak firmy snižovat ceny na či přímo pod rentabilní úroveň. Za povšimnutí jistě stojí propad po roce 2012, jak u budov tak hlavně u komunikací, určitě bude zajímavé sledovat vývoj v následujících letech, zdali byl propad jen anomálie způsobená vzorkem dat či se jedná o trend a nástup opravdové krize ve stavebnictví.

V celkovém srovnání a porovnání jsem uvedl i vývoj cen budov pro bydlení, kterým se zabývá hlavně soukromý sektor, v porovnání se soukromým sektorem jsem ho uvedl hlavně pro čitelnost trendů či odhalení případných anomálií na trhu. Trend soukromého sektoru je podobný až na rok 2012, kdy se nekonalo žádné krátkodobé oživení jako u veřejného sektoru. Je možné, že oživení nepřišlo částečně i kvůli přesycení trhu s byty kterých je enormní přebytek, investoři spíše vyčkávají na příznivější situaci na trhu a do nových projektů se nepouštějí.

3.2.3 Vývoj objemu veřejných stavebních zakázek

Dalším vodítkem k vlivu krize na veřejné investice je sledování celkového objemu finančních prostředků vydaných na veřejné stavební investice (zakázky) v čase. Objem investic sice nemá přímou souvislost s cenou veřejných zakázek protože nabídka a poptávka nejsou pevně provázány ale i přes tento nedostatek bude vývoj objemu naznačovat jistý trend když důvodu dostatku či nedostatku zakázek jsou firmy tlačeni do zakázek za každou cenu jít nebo naopak trvat na své ceně bez ohledu na cenu přiměřenou.

Stává se že firmy se hlásí do soutěže s nereálnou cenou sledující jen podseknutí konkurence, aby ji donutily prodělat a zároveň zaměstnat její kapacity, aby jim nemohla konkurovat na dalších stavebních zakázkách – toto se nejspíše dělo v celém časovém období. Zakázky se buď realizují s velkým zpožděním a v některých případech to opravdu donutí ostatní firmy stlačit cenu pod rentabilní hladinu.

3.2.3.1 Vstupní data

Webové stránky Ministerstva pro místní rozvoj uvádějí výroční statistiky o veřejných zakázkách ²⁶ . Data jsem z jednotlivých výročních statistik, které se netýkají jen veřejných stavební zakázek, převzal, přetřídil a zobrazil pro přehlednost v následující tabulce. Data uvádějí roční celkový objem veřejných stavebních investic v cenách bez DPH.

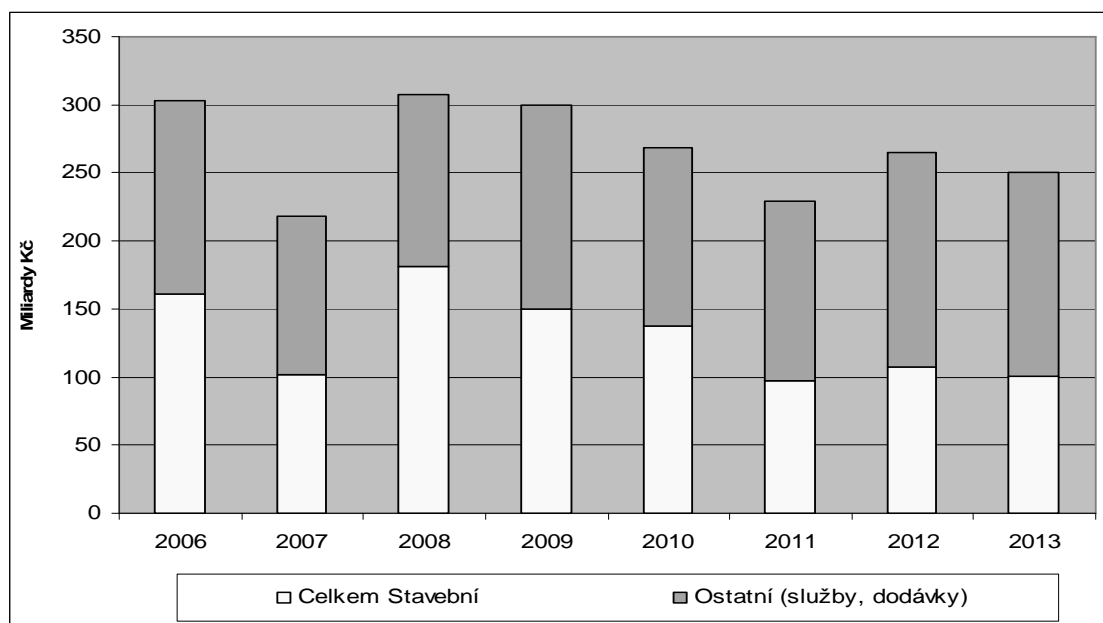
²⁶ Ministerstvo pro místní rozvoj, Souhrnný statistický přehled VZ, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Informacni-systemy-a-elektronicke-vzdelavani/Information-System-on-Public-Contracts/Statistical-Outputs-on-Public-Contracts/Souhrnny-statisticky-prehled-verejnych-zakazek>

3.2.3.2 Tabulka dat

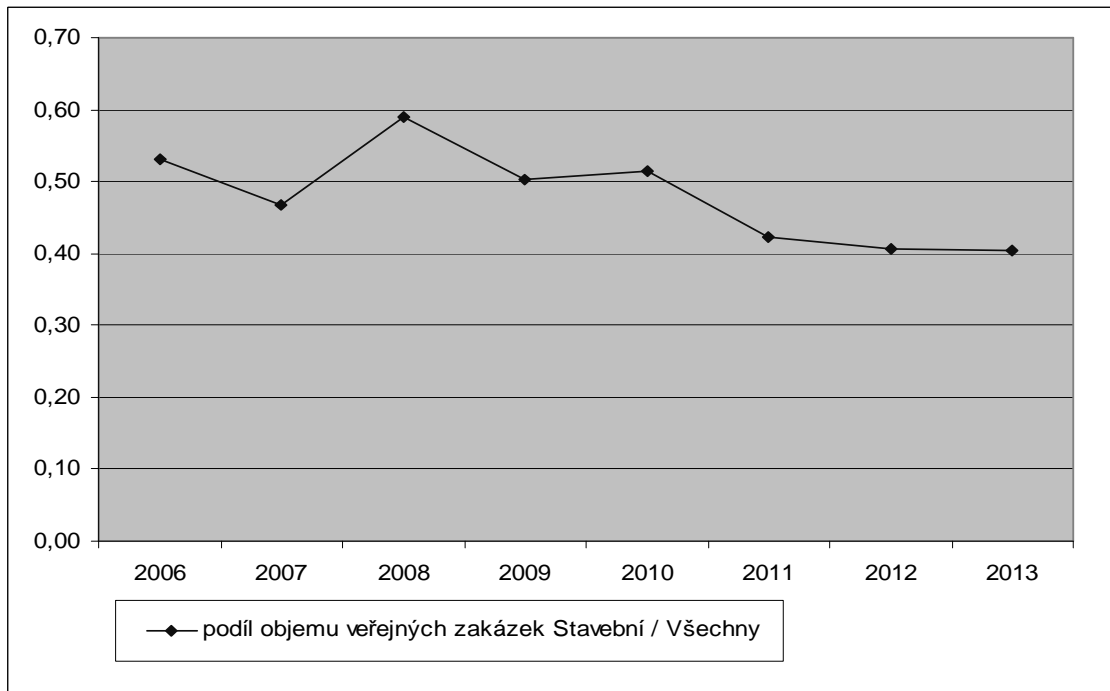
Tab. 3-3: Finanční objemy veřejných zakázek (miliardy Kč)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celkem všechny zakázky	303,3	218,6	307,3	299,3	268,6	229,0	264,9	250,5
Ostatní (služby, dodávky)	142,5	116,5	125,9	148,9	130,7	132,2	157,3	149,5
Celkem Stavební	160,8	102,1	181,4	150,4	137,9	96,8	107,6	101,0
Stavební - Veřejný zadavatel	128,6		164,0	146,8	108,4	84,7	87,7	
Stavební - Sektorový zadavatel	26,1		17,4	3,6	29,5	12,0	19,9	
Neuvedeno	6,1							
podíl objemu veřejných zakázek Stavební / Všechny	0,53	0,47	0,59	0,50	0,51	0,42	0,41	0,40

3.2.3.3 Grafy

Graf 3-7: Finanční objem veřejných stavebních zakázek na celkovém objemu veřej. zak.

Graf 3-8: Podíl objemu veřejných stavebních zakázek na veřejných zakázkách

3.2.3.4 Závěr a popis výsledků

Objem finančních prostředků na veřejné stavební investice a jejich celkový podíl na veřejných zakázkách začal klesat od roku 2008 (tedy začátku krize), kdy dosahoval skoro 60% všech zakázek. Pro budoucí celkové vyhodnocení je určitě zajímavý patrný trend pádu jak celkového objemu tak i podílu stavebních zakázek na veřejných investicích. Objem se snížil od roku 2008 který byl z pohledu veřejných zakázek nejpłodnější, do roku 2013 z 160 mld. na 100 mld. a podíl stavební zakázek se zmenšil z 60% na 40%.

Jde o celkem zásadní útlum veřejných stavební investic který se musel projevit na snižování cen jednotlivých stavebních firem. Velké firmy si můžou dovolit přežívat několik let ve ztrátě a doufat, že menší a slabší firmy buď skončí v likvidaci a nebo se přesunou na jinou část trhu, čili jejich zájem na vyhladovění či vyhnání konkurence je motivuje k nízkým cenám a doufají, že si „doplní baterky“ až konkurence z trhu vymizí. Menší firmy se snaží konkurovat cenou a nízkými maržemi, ale jejich možnosti jsou omezené a jejich přežití je často dáno od zakázky k zakázce.

4. ZÁVĚR

V celkovém pohledu výše uvedených analýz a zkoumání vlivu krize na cenu veřejných stavebních investic jsem vysledoval následující poznatky.

V celostátním měřítku dle analýzy Cenových ukazatelů (viz. graf 3-6) lze konstatovat, že v období krize je patrná stagnace cen veřejných stavebních děl od roku 2008 do dnešního dne, s výjimkou lehkého oživení v roce 2012, ale ze znázorněného trendu je patrné že to bylo jen krátkodobé oživení a od roku 2014 možná bude následovat po letech stagnace dokonce pád. Je potřeba zdůraznit že ceny dle cenových ukazatelů se týkají převážně novostaveb.

Z výsledků je určitě zajímavé srovnání vývoje celostátních Cenových ukazatelů (graf 3-6) a analýzy vývoje cen stavebních zakázek v Praze a Plzni (graf 3-1, 3-2), kdy z dostupných dat v porovnání s celostátním měřítkem lze konstatovat, že v bohatších regionech se krize zdaleka neprojevila tak dlouhodobě a od roku 2012 na rozdíl od celostátních čísel vykazuje optimističtější růst cen oproti celostátnímu srovnání. Ze zkoumaného vzorku veřejných stavebních zakázek, kde se z části jedná o rekonstrukce a specifické stavby, je také patrné, že si investor nemůže úplně dle tržních mechanismů stanovovat cenu a zhotovitel si je toho dobře vědom.

Stagnace či propad cen stavebních veřejných zakázek je jistě také částečně způsobena propadem celkového objemu finančních prostředků (viz. graf 3-7) a snižováním podílu stavebních zakázek na veřejných zakázkách (viz. graf 3-8), v kontextu toho že stavební zakázky se podílejí na všech stavebních zakázkách přibližně 40 - 50%, ale jejich podíl postupně rok od roku klesá (graf 3-8) jistě také není potěšujícím zjištěním. V krátkodobém horizontu nelze očekávat nějaké výrazné oživení či růst trhu jestliže se veřejné stavební zakázky podílejí na všech stavebních pracích přibližně 1/3, pokud se do toho nevloží stát s nějakou výraznější podporou stavebních zakázek. Tato strukturální chyba se bude muset postupem času, ať už se do toho stát na chvíli vloží či ne, vyřešit. Je ovšem potřeba zdůraznit že celý stavební trh, i díky

pumpování peněz na veřejné stavební investice z fondů EU, byl před krizí velmi nadhodnocený a to, čemu se teď říká krize ve stavebnictví, je možná jen návrat do normálního stavu.

Celkové stagnaci či omezení růstu cen stavebních děl jistě taky nepomohla změna výše DPH, která proběhla za posledních pár let hned několikrát a nejen stavebním firmám nadělala zbytečně další starosti v již tak nepříznivé situaci.

Veřejné stavební investice jsou ve většině případů specifický druh stavebních děl, kdy investor ve spoustě případů umí jen velmi těžko odhadnout přiměřenou cenu daného díla, což dává zhotoviteli možnost nasadit větší marže, než by tomu bylo v tržním prostředí, dalším faktorem pro nadsazení marže samozřejmě může být i jistý korupční potenciál veřejných zakázek a potřeba vedlejších plateb. Zpětná kontrola přiměřené ceny díla je velmi časově náročná a díky vysoké unikátnosti veřejných stavebních zakázek také velmi složitá, základním problémem by určitě byla metodika takovéto kontroly.

Trh veřejných stavebních zakázek se v posledních dobách potýká ovšem také s negativním mediálním obrazem díky kauzám „Rath“ a podobně, kdy doslova v některých kruzích zavládla panika jednak ze strachu před trestním stíháním a jednak z důvodu pozastavení proplácení faktur od samospráv a operačních programů z důvodu vyšetřování.

Dalším faktorem úzce souvisejícím s cenou stavebních veřejných zakázek je jistě i způsob tvorby výběrových řízení kdy je v 90% případů vybíráno podle nejnižší nabídkové ceny, která sebou ovšem nese v mnoha případech spoustu negativ, které se podepisují jak na kvalitě projektu tak na kvalitě zhotovení a životnosti stavebního díla. Tvorba podle nejnižší nabídkové ceny je dána jednak nulovou motivací a také ne vždy dostatečnou erudovaností úředníků, kteří výběrové řízení připravují, a jednak politickým tlakem se snahou mnohdy jen na oko o šetření za každou cenu.

SEZNAM LITERATURY

Knižní publikace

[1] KOTLER, Philip a Gary ARMSTRONG. Marketing. Praha: Grada, c2004, 855 s. ISBN 978-80-247-0513-2.

[2] Economic Crisis in Europe: Cause, Consequences and Response , European Ekonomy, ISBN 978-92-79-11368-0

Internetové zdroje

[3] Český statistický úřad, statistiky [online], [cit. 20-5-2014], dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statistiky>

[4] Česká televize, ekonomika [online], [cit. 15-5-2008], dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/28655-evropska-komise-ceny-ropy-zvedaji-inflaci-o-tri-procenta/>

[5] Petrol , statistiky [online], [cit. 15-10-2010], dostupné z: <http://www.petrol.cz/ropa/clanek.asp?id=11147>

[6] Evropa2045 , encyklopedie [online], [cit. 15-10-2009], dostupné z: <http://www.evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=8&tema=172>

[7] Stavebnictví české republiky, vývoj stavebnictví, stavebnictví celkem [online], [cit. 20-5-2014], dostupné z: <http://www.mpostav.cz/>

[8] ÚRS PRAHA as, TOP-STAV 100/2008 [online], [cit. 20-5-2008], dostupné z: www.urspraha.cz/data/upload/.../topstav2008prostavenbictviopravene.doc

[9] Deloitte Česká republika, SPS, ÚRS PRAHA [online], [cit. 20-5-2010], dostupné z: http://www.deloitte.com/assets/Dcom-CzechRepublic/Local%20Assets/Documents/Real%20Estate/vyvoj_stavebnictvi_do_roku_2012_101021.pdf.

[10] Ministerstvo pro místní rozvoj, Souhrnný statistický přehled VZ, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Informacni-systemy-a-elektronicke-vzdelavani/Information-System-on-Public-Contracts/Statistical-Outputs-on-Public-Contracts/Souhrnny-statisticky-prehled-verejnych-zakazek>

[11] Ministerstvo pro místní rozvoj, věstník veřejných zakázek, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/usisvz/>

- [12] ŘSD, Srovnání cen dálnic se zahraničím, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: [http://www.rsd.cz/doc/Informacni-servis/ceny-dalnic/\\$file/letak_a5_web.pdf](http://www.rsd.cz/doc/Informacni-servis/ceny-dalnic/$file/letak_a5_web.pdf)
- [13] STAVEBNÍ online , [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.stavebnionline.cz/>
- [14] Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Rozhovor ing. Václava Matyáše, [online], [cit. 10-4-2013], dostupné z: http://www.sps.cz/RDS/_deail_new.asp?id=6276&type=media-kas
- [15] Výběrové řízení MEGA as, [online], [cit. 10-4-2005], dostupné z: www.mega.cz/files/MEGA_kont_lam.pdf
- [16] Wikipedie, Cena [online], [cit. 10-4-2005], dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Cena>
- [17] Portál hl. m. Prahy , Rodné listy zakázek, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/zakazky/rodne_listy_zakazek_2/index.html
- [18] Web města Plzeň, Veřejné zakázky, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <https://www.plzen.eu/obcan/urad/verejne-zakazky/>
- [19] České stavební standardy , Cenové ukazatele ve stavebnictví, [online], [cit. 10-5-2014], dostupné z: <http://www.stavebnistandardy.cz/default.asp?Bid=6&ID=6>

Zákony

- [20] Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. , Sbírka zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/>, IBSN 978-80-7208-913-0.

SEZNAM TABULEK

Tab. 2-1: Tabulka vývoje stavebnictví a HDP

Tab. 2-2: Členění veřejných zakázek dle předpokládané ceny

Tab. 3-1: Seznam analyzovaných veřejných zakázek a jejich vyhodnocení

Tab. 3-2: Seznam analyzovaných Cenových ukazatelů a jejich vyhodnocení

Tab. 3-3: Finanční objemy veřejných zakázek

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1-1: Graf vývoje HDP a stavebních prací

Graf 2-2: Graf vývoje stavební produkce

Graf 2-3: Vývoj cen stavebních prací

Graf 3-1: Vývoj ročního mediánu

Graf 3-2: Meziroční vývoj (tempo) mediánu

Graf 3-3: Vývoj cen - 801 - Budovy občanské výstavby

Graf 3-4: Vývoj cen - 822 - Komunikace pozemní

Graf 3-5: Vývoj cen - 827 - Vedení trubní dálková a přípojná

Graf 3-6: Celkové roční srovnání vývoje Cenových ukazatelů

Graf 3-7: Finanční objem veřejných stavebních zakázek na celkovém objemu veřejných zakázek

Graf 3-8: Podíl objemu veřejných stavebních zakázek na veřejných zakázkách